

A NAGYKÁROLYI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1918. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 18-ÁN
MÁTÉSZALKÁN TARTOTT

KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI GYÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

FÓRIS LAJOS

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.



DEBRECZEN,
HOFFMANN ÉS KRONOVITZ KÖNYVNYOMDÁJA
1918.

A NAGYKÁROLYI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1918. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 18-ÁN
MÁTÉSZALKÁN TARTOTT

KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI GYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :
FÓRIS LAJOS
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.



DEBRECZEN,
HOFFMANN ÉS KRONOVITZ KÖNYVNYOMDÁJA
1918

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Mátészalkán 1918 szeptember hó 18-án, a nagykárolyi református egyházmegye őszi rendes közgyűlésén.

Jelen voltak: Berey József esperes, Domahidy Elemér gondnok, elnökök. Fóris Lajos lelkeszi főjegyző, Néhma Gusztáv világi főjegyző, Baróthy József világi aljegyző. Korány János, Tukacs Lajos, Havass Gyula, Kincses István, Király István, Takács Ferenc lelkeszi, Bányai Endre, Péchy László, Gáspár Pál, gróf Tisza Lajos világi tanácsbírák. Dr. Nagy Sándor ügyész, Nagy Sándor, Tóth Béla tanító-képviselők.

Egyházak képviselői:

	Lelkészek:	Világiak:
Bere:	Tukacs László	—
Börvely:	Havass Gyula	—
Csomaköz:	Tárczy Géza	—
Dengeleg:	—	—
Dobra:	Korány János	—
Domahida:	—	—
Érendréd:	—	—
Érkörtlényes:	—	—
Fábiánháza:	Asztalos Kálmán	—
Gebe:	Szigethy Gyula	Gyöngyössi András
Gencs:	Papp József	—
Géres:	Ujlaky Miklós	—
Hodász:	Ujlaky Béla	—
Ilk:	Veress Gusztáv	—
Iriny:	—	—
Jármí:	Szobonya József	—
Kaplony:	—	—
Kántorjánosi:	Gönczi József	—

Királydaróc:	Szabó Miklós	—
Kismajtény:	—	—
Mátészalka:	Kinéses István	Csizmadia József
Mérk:	—	—
Nagydobos:	Mózes István	—
Nagyecsed:	Berey József	Nyiri Sándor
Nagykároly:	Nagy Jenő h. lelk.	Luby Géza
Nyírmeggyes:	Tukacs Lajos	—
Ócsa:	Nagy Imre	—
Ócsvaapáti:	Fóris Lajos	Kósa Sándor
Ópályi:	Király István	—
Parasznya:	Fekésházy Jenő	—
Papos:	—	—
Szamosszeg:	Batta Miklós	Tóth Gábor
Szaniszló:	Takács Ferenc	—
Szentmiklós:	—	—
Vitka:	Király Pál h. lelkész	—

54. szám. A gyűlésen megjelentek ajkán egy szívvel és szájjal zendült fel az ének: „Perelj Uram perlőimmal” s szállott fel-fel a Mindenható trónja elé erős bizodalommal áldó segedelemért a szorongással teljes mindennapi élet küzdelmeitől zaklatott lelkekből.

A szívek érzelmét, lelkek gondolatát további buzogásba hozta Esperes úr szívből fakadó, szíveket indító, hitteljes imádsága, mely esedezett a mielőbbi béke eljöveteleért, hogy azonnal áldó ölen új élet fakadjon a Krisztus evangélioma vezetése mellett egyetemes egyházunk és az egyháztagok életében.

Az ének és ima elhangzása után Domahidy Elemér gondnok szeretetteljes üdvözléssel a gyűlést megnyitja.

55. szám. Az egyházközségek képviselőiben megjelentek igazolása megbízóleveleik alapján megtörtént s közgyűlés a felsorolt tagokkal megalakult.

56. szám. Közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesíteni fogja elnökség és a jegyzők, valamint Havass Gyula,

Gáspár Pál és Papp József arra felkért közgyűlési tagok.

57. szám. Domahidy István, Kacsó Károly, Verness Imre betegségük miatt, Ludmán Lajos egyéb ok miatt, közgyűlésen nem lehetnek jelen.

Múlt gyűlésről való elmaradásukat Szobonya József és Baróthy József igazolják.

Igazolásukat közgyűlés tudomásul veszi.

58. szám. A lelkési főjegyzői állás betöltésére elrendelt szavazat szerint szótöbbséggel Fóris Lajos lelkési aljegyző, főjegyzővé választott.

Közgyűlés a választást szíves készséggel megerősíti. Megválasztott főjegyző az esküt letette, s Esperes buzdító szavai után állását elfoglalta. A megüresedett lelkési aljegyzői állásra a szavazást elrendeli, annak fogantatására, valamint a szavazat bontó bizottság eljárásának irányítására Esperes urat felkéri.

59. szám. Esperes úr felolvassa következő jelentését:

Nagytiszteletű és Mellsóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Legyen szabad mostani jelentésemet annak emlékeztetbe hozásával kezdenem meg, hogy 20 évvel ezelőtt, 1898 szeptember 21-én, Domahidán tartott egyházmegyei közgyűlésünkön foglalta el gondnoki hivatalát elnöklársam Domahidy Elemér ömértósága. A jóságos isteni gondviselés iránt őszinte és mély-séges hálával eltelve tekinthetünk vissza ezen húsz esztendő lefolyására s áldhatjuk mennyei Atyánkat, ki őt vezérünk-ké tette, hogy egyházmegyénket a felvirágzás, előmenetel útján bölcs erélyvel és jóindulattal párosult igazságossággal vezesse. Iránta egyházmegyénk bizalma nem lankadt, sőt fokozódott, minek bizonyysága, hogy az első válaszlása 31 szavazattal,

a második 1902-ben már 33 szavazattal s a harmadik 1913-ban egyhangulag történt.

Teljes meggyőződésemmel, hogy mindnyájunk egyező akaratát és érzelmét nyilvánítom, midőn kívánom, hogy Istenünk tartsa őt meg igen sokáig egyházunk és hazánk javára és díszeré.

A szokásos jelentés, az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján elkészítve s kinyomattatva szétküldtétven, kérem annak tudomásul vételét, mellőzvéen felolvasztatását. Általánosságban, összehasonlítván az 1916. évi jelentéssel, nagyobb eltérések nincsenek. Az anyagi áldozatok növekedtek, az egyházak vagyoni helyzete javulni látszik, azonban a lelkiekben és erkölcsi téren köztudomású a hanyatlás. A népnevelési téren, részint a tanítóhiány, részint a nagyobb tanítványok mezei munkára szabadságolása folytán, tovább tart a rendes és vallásos oktatás elmaradása, illetve elhanyagolása. Pár helyen a felsőbb elemi osztályok teljesen szüneteltek (Jármí, Vítka). Ismétlő iskoláink csak 8 helyen működtek felekezeti színezettel, s ahol községi, vagy állami gazdasági ismétlő iskolák voltak, a vallás-tanítás nem volt bevezetve rendszeren. Valószínűleg más egyházmegyékben is hasonló mulasztás történt, felsőbb hatóság rendelte el a mostani iskolai évre, a vallástanítás szigorú bevitelét minden ismétlő iskolába.

Fogyás észlelhető a sok halálozás, kevés születés miatt is.

A belhivatalnokok anyagi helyzetén kevés javítás történt, az állam segélye eddig a tanítóknak folyósított, mi lelkészek még mindig csak reméljük a ruházati és háborús segélyt, de a valóságban mikor nyerhetjük meg, még litok?

Az egyes egyházak, még ahol tehetnék, ott sem nyújtanak segélyt, kivétel Hodász, hol a lelkész részére 1200 korona, a tanító részére 406 kor. személyi pótlék lett megszavazva.

Elnököleg elintéztam a következőket:

1. Tudomásul vettem, hogy Kranicz Sámuel 1000 kor. özvegy-árva gyámintézeti tartozása telekkönyvileg töröltetett.

2. Tudomásul vettem Papp József gencsi lelkész július 23-tól—aug. 1-ig és Király Pál vitékai helyettes lelkész aug. 5-től—szept. 1-ig terjedő szabadságát.

3. A nagykárolyi egyháznak 50%-os pótdó kivételét megerősítettem s engedélyt adtam behajtására.

4. Özvegy-árva pénztárunk terhére Rác Elek pénztárnok 3500 korona névértékű VIII-ik hadikölcsönjegyzését, mely tudomásommal történt, kérem megerősíteni. Készpénzben fizettetett 3199 korona.

Változások a lelkészi karban:

Ignéczy Sándor, mérki lelkészársunk július 7-ikén tábori lelkészi szolgálatra behívatott. Ideiglenesen a felügyelő lelkészi teendőik végzésére Asztalos Kálmán fábianházai lelkész, az igehirdetés és lelkészi funkciók teljesítésére pedig a nagykárolyi, fábianházai és nagyecsedí segédlelkészeket kértem fel addig, míg segéd, vagy helyettes lelkész lesz alkalmazható.

Gacsályi Zsigmond nagykárolyi segédlelkész állásától szeptember 1-én megvált.

A tanítói karban:

Visky Sándor ilki tanító, hosszas oroszországi fogságából szerencsésen hazaérkezett július 12-ikén.

Erdős Endre olcsvaapáti tanító felmentetett a katonai szolgálat alul május 20-án.

Gencsre megválasztatott rendes tanítónak: Tóth Sándor, továbbá Korossy Juliánna, volt erdőcsinádi tanítónő, 1918 aug. 11-ikén. Mindkettőt kérem véglegesen megerősíteni, bekebelezni s a hivatalos eskü letételére felhívni.

Börvelybe helyettes tanítóul Varga Ella június 30-án, Kerekes András aug. 25-ikén megválasztatván, előbbi állásában megerősítettem, utóbbinak megerősítése folyamatban van. Kérem tudomásul venni.

Nagyecsedről Bordás Imre kántortanító Nagyszalontára elválasztatván, szeptember 1-én állását elhagyta. Helyére eddig pályázó nem akadt.

A paposi tanítói állás üresedésben van március 1-től. A pályázat meddő maradt.

Nagykárolyban a hadbavonult tanító helye sincs még betöltve helyettesel, így e három helyen az iskola nem nyílt meg és kántor sincs.

A Magyar Vöröskereszt Egylet részére, püspök úr által június 23-iki perselypénz kezelésével hivatalom bízván meg, befolyt a következő összeg: Hodász 2 K, Csomaköz 2 K, Börvely 3 K, Géres 8-16 K, Nyírmeggyes 10 K, Olcsvaapáti 57 K, Jármí 3-55 K, Gencs 20 K, Ilk 43-50 K, Királydaróc 8 K, Bene 10 K, Iriny 29-29 K, Szamosszeg 9-44 K, Szaniszló 5 K, Érendréd 12 K, Kántorjánosi 50 K, Olcsva 21-52 K, Kismajtény 4 K, Nagyecsed 50 K, Ópályi 8-40 K, Krszmiklós 1 K, Papos 83 fillér, Nagykaroly 8-32 K, utólag Nyirparasznya 5 K, Mátészalka 10 K, Kaplony 1-66 K, Gebe 5 K, Fábánháza 5 K, Erkörtvélyes 10 K, Domahida 4 K, Vitka 3-50 K, Dobra 6 K, Erdengeleg 2 K, összesen 419-17 K, mely összeg a püspöki hivatalhoz felküldetett.

Nem küldött be perselypénzt Mérk és Nagydobos.

Kérve jelentésem tudomásul vétele mellett a szükséges határozatok meghozatalát, vagyok

kiváló tisztelettel

Nagyecsed, 1918 szept. 16.

alázatos szolgálja

Berey József,

esperes.

A felolvasott esperesi jelentést közgyűlés tudomásul veszi, tett intézkedéseit jóváhagyja s a jelentés alapján a következőket határozza:

60. szám. A husz hosszú év jó és rossz napjaiban az egyházmegye ügyei felett kitartó gondossággal álló szeretett gondnok előtt

közgyűlés mély tisztelettel meghajtja az az elismerés zászlaját, hálás elismeréssel

adózik a kormányzás fáradsalmiért s továbbra is jóságos gondosságát kéri szeretett gondnokának.

61. szám. A nagykarolyi ref. egyházközség 50%-os pótdó kivételére megerősítették.

62. szám. Gyámpénztár a VIII-ik hadikölcsönre 3500 K-t jegyzett.

Közgyűlés jóváhagyja.

63. szám. Tóth Sándor és Korossy Juliánna gencsi, Varga Ella börvelyi tanítók állásukban végleg megerősítettnek s amennyiben esküt nem tettek, az eskütelére felhivatnak.

64. szám. Olvasott számvevőszék jelentése.

Számvevőszék jelentése

az egyházgondnoki számadásokról s az egyh. megyei közigazgatási pénztár 1918-ik évi költség előirányzatáról.

I. Gondnoki számadások:

Számvevőszék megvizsgálván a jármii, paposi, mátészalkai egyházgondnokok 1917-ik évi számadását, valamint nevezett egyházak 1918-ik évi költség-előirányzatát s a jármii és mátészalkai egyházi magtárkezelők számadását, úgyszintén a géresi egyház malom, gondnoki számadást az 1915, 1916 és 1917-ik évről, valamennyit megerősítésre ajánlja.

Az egyes számadások s előirányzatok végösszegét a következőkben foglaljuk össze:

Jármí. Számadás. Bevétel: 11124-83 K. Kiadás: 11069-76 K. Maradv.: 55-07 K. Költségelőirányzat: Fedezet: 10555-75 K. Szükséglet: 10533-86 K. Maradvány: 21-89 K. Alapok: 3156-54 K. Magtár: 39 köből rozs, 2254-32 K készpénz. Teher: 4800 K. Tiszta vagyonállapot: 84737-09 korona.

Papos. Számadás. Bevétel: 2835.44 K. Kiadás: 2352.85 K. Maradv. 32.59 K. Költségelőirányzat: Fedezet: 10828.99 K. Szükséglet: 10828.99 K. Alapok: 22.42 K. Teher: 10967 K. Tiszta vagyonállapot: 34061.01 K.

Mátészalka. Számadás. Bevétel: 36963.28 K. Kiadás: 37406.30 K. Hiány: 443.02 K. Költségelőirányzat. Fedezet: 49272 K. Szükséglet: 49272 K. Alapok: 87604 K. Magtár: rozs 152 köből. pénz: 1102 K. Teher: 19078. Tiszta vagyonállapot: 206454 korona.

Géres. 1915-ben bevétel: 11622.78 K. Kiadás: 7882.10 K. Maradvány: 3740.68 K. 1916-ban bevétel: 9915.13 K. Kiadás: 6738.61 K. Maradv. 3176.52 K. 1917-ben bevétel: 11405.46 K. Kiadás: 11210.97 K. Maradv. 194.49 K.

Magtári számadás nem érkezett Érkörtlvényes és Nagydobosról.

II. Közig. pénztári költségelőirányzat.

Az 1918-ik évre előirányzott fedezet: 42942.65 K. szükséglet: 40713 K. maradv. 2229.65 korona. Így helyesbítettük a betérjesztett előirányzat végeredményét. Múlt-évi pénztári maradványul ugyanis 3458.83 K lett felvéve, holott f. évi ápr. 17-iki e. m. közgyűlésünk jegyzőkönyvében 3599.23 K van megállapítva. Amihez még járul az 1917-re kiutalt, de csak ezen évben felvett s így elszámolás alá most kerülő 321 K rendes államsegély. Így helyesbítettven a fedezeti összeg, maradványul nem 1768.25 K, hanem 2229.65 K mutatkozik. Ilyen formában ajánljuk megerősítésre.

Veres Ferenc-alap, külön kezelésben: 1590.17 K. Betérjesztetett a közig. járulék, kerületi nyomtatványok, parókházi könyvtári járulékokkal hátralekos egyházak névjegyzéke tartozásai kimutatásával. Összes tartozás: 1163.04 K. Intézkedésre vár.

Kiváló tiszteletünk nyilvánításával maradtunk:
Mátészalka, 1918 szept. 18.

Tukacs Lajos,
e. m. számv. sz. tag.

Havas Gyula,
e. m. számv. elnök.

Közgyűlés számvevőszék jelentését tudomásul veszi. A számadást és költségelőirányzatot késedelmesen betérjesztő egyházak mentségét elfogadja.

A jövőre nézve azonban ismételtlen felhívja egyházakat a számadások és költségelőirányzatok pontos időben való betérjesztésére.

A közpénztári járulékok befizetésére egyházak felhivatnak. Domahida pedig felnövekedett közpénztári tartozását pénztári feleslegéből fegyelmi terhe alatt rendezze.

65. szám. Tanügyi bizottság külön jelentést nem ad, mivel jelentésének tárgya az esperesi jelentésben benne foglaltatik.

Közgyűlés felhívja az iskolát fenntartó egyházakat, hogy a tanügyi téren tapasztalható hanyatlás megakadályozására minden lehetőt tegyenek meg, az ismétlődő iskolások vallásos oktatásáról az egyházkerületi útiútiásnak megfelelően intézkedjenek.

Ahol a tanítói állások betöltésére hirdetett pályázat meddő maradt, ott osztályösszevonással igyekezzenek a tanítás menetét biztosítani.

66. szám. Közgyűlés megválasztja az 1919. évre egyházkerületi képviselőkül lelkészi részből: Havas Gyulát, világi részből: Domahidy Istvánt.

Közgyűlés a választást titkos szavazással ejtette meg s

kimondja, hogy ezután a kerületi képviselőket mindig titkos szavazással választja.

67. szám. A szamoszegi egyházközség, az Arдай Sándor-féle telek eladása tárgyában hozott presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatokat, az azok ellen beadott felebbezésekkel jóváhagyás, illetve elintézés végett betérjeszti, Arдай Sándor másik

gyermeke Arдай Andrásnak az egyházmegyéhez intézett beadványával együtt.

Közgyűlés, miután meggyőződött arról, hogy a szamoszegi egyházat per esetén sem érheti kár, az Arдай örökösök ajánlatát elutasítja, a telek eladását nem engedélyezi, mivel erre egyháznak iskolaépítési célra feltétlenül szüksége van.

68. szám. A királydaróci ref. egyházközség kéri közgyűlés előzetes hozzájárulását ahhoz, hogy bérbeadott iskolateltkét az államkincstárnak 30,000 korvétélárért eladhassa s a vételárból adósságát törleszthesse.

Egyházmegyei közgyűlés, bár az egyházközségek tulajdonát képező egyházi és iskolai célt szolgáló ingatlanok eladását nem szívesen látja, a jelen esetben elfogadja a felhozott indokokat s megadja az engedélyt a királydaróci egyházközségnek arra nézve, hogy a kérvényében jelzett ingatlant áruba vethesse. Azonban az eladás lényét végérvényesen csupán a bemutatott örök-eladási szerződés alapján erősíti meg, mely szerződésbe beveendő, hogy a telek és rajta levő épület mindig népnevelési célra szolgáljon.

69. szám. Olvaslatott M. Szabó Miklós királydaróci lelkész indítványa, mely szerint a belhivatalnoki kar nyomasztó anyagi terheinek könnyítésére s az eladósodástól való megmentésére egyedüli segítő módnak látszik, hogy a belhivatalnokok fizetésüket 1919. január 1-től vagy természetben kapják, vagy a termények és egyéb járandóságok az érvényben levő maximális áron váltassanak meg.

Egyházmegyei közgyűlés az indítványt elfogadja annyiival inkább, mivel ezen a belhivatalnokokra nézve életbe vágó kérdésben egyházkerületünk 45—1917. számú

határozatával a belhivatalnokok javára döntött, mely határozatot a konvent 44—1917. számú határozatával megerősítette.

A belhivatalnokok és egyházközségek tehát felhivatnak, hogy a díjlevelek magyarázatánál a jelzett egyházkerületi és konventi határozatokhoz alkalmazkodjanak s 1919 január 1-től a terményeket és egyéb járandóságokat az egyházközségek vagy természetben, vagy maximális áron megváltva szolgáltatassák ki belhivatalnokaiknak.

70. szám. M. Szabó Miklós indítványozza, hogy a lelkészi özvegyek részére minden egyházközség 3%-os pótdót vessen ki, az így begyűlő összeget egyházmegyei gyámpénztár kezelje, míg az ügy országosan nem rendeztetik.

Mivel az egyházi adó elvállalása, megállapítása szorosan véve az egyházközségtől függ, azt reá kényszeríteni nem lehet.

Azonban közgyűlés segíteni óhajt az özvegyeken, ezért felhívja gyámpénztárnokot, állapítsa meg az e címen egyházmegyéinkben előállható szükségletet. Az így kialakult összeg, mint egyházmegyei közkölttség az érvényben levő kulcs szerint vettessék ki az egyes egyházközségekre s azt a közpénztár szedje be.

Közgyűlés a tanítói özvegyeket is oda sorolja a segélyezendők közé.

71. szám. Ignéczy Sándor mérki lelkész körlátogatói tisztéről lemond.

Egyházmegyei közgyűlés, midőn a lemondást tudomásul veszi, helyébe Tukacs László berei lelkészt választja meg.

72. szám. Általános figyelem és érdeklődés kísérté Papp József gencsi lelkész előadását, melyben a Református Sajtó Egyesület egyházi életünkben valóban korszakalkotó mozgalmát ismertette.

Egyházmegyei közgyűlés bizakodó reménnyel karolja fel a Református Sajtó Egyesület ügyét, annak felvirágoztatásához erkölcsi és anyagi támogatásra hívja fel a közgyűlés egyes alkotó tagjait is, a maga részéről pedig 100 koronával belép az alapító tagok közé és 200 kor. értékű részvényt jegyez.

73. szám. Gebei Ref. Egyház képviselőjében Szigethy Gyula lelkész kéri a VIII. hadikölcsönből jegyzett 5000 koronás hadikölcsön lombard kötvényének jóváhagyását.

A hadikölcsönnek az egyház 800 és 400 koronás eddigi kötvényei lombard fedezetként szintén lekötése melletti jegyzését közgyűlésünk jóváhagyólag tudomásul veszi. A jóváhagyási záradékot azonban csak azon feltétel mellett rendeli kölcsönkötvényre rávezetni, ha és amennyiben igazolva leendő, hogy presbiterium e jegyzést és lombard-kölcsön felvételét elhatározta.

74. szám. Kürthy Károly nagykárolyi s.-lelkész felebbezést nyújt be a nagykárolyi egyházközség presbiteriuma 1918. évi aug. 25-én tartott gyűlésének 2-ik sz. a. határozata ellen, melyben tőle a háborús segélyt és az ideiglenes használatra lakásul átengedett tanácstermet megvonja.

Mivel az egyházközség és a s.-lelkész között a díjlevél magyarázatából, általában a fizetések kiszolgáltatása körében felmerülő vitás ügyekben az V. t.-c. 33. §. 5. pontja szerint bíróság dönt: közgyűlés az ügy elbírálását egyházmegyei rendes bíróság elé utalja.

75. szám. Erdős Endre olcsvaapáti-i kántortanító felebbezését az olcsvaapáti-i presbiterium határozata ellen

közgyűlés egyházmegyei rendes bíróság elé utalja.

76. szám. Bere, Csomaköz. Gencs bemutatja megerősítés céljából az új formában kiállított tanítói díjleveleket.

Bere díjlevele megerősítették. Csomaköz és Gencs díjlevelében a IV-ik rovat összege a végösszegeből kihagyandó s így kiállítva terjessze be ismét díjlevelét megerősítés végett.

77. szám. Református segélyegylethez folyamodik Olcsvaapáti, Bere, Csomaköz, Kaplony, Krasznaszentmihály és Papos.

Közgyűlés az egyformán nehéz viszonyok között élő egyházközségeket segélyre ajánlja.

78. szám. Krasznaszentmihály lelkész lak építésre 25,000 koronának megfelelő tőkekamat segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlés a kevés népességű, magát nagy áldozattal fenntartó egyházközség kérelmét annyival inkább pártolja, mivel nemzetiségek közé élve nemzeti missiót is teljesít, de súlyos adóssága miatt tovább fejlődni s hivatását betölteni csak megfelelő segítséggel képes.

79. szám. Mult gyűlésünk 20. sz. határozata értelmében esperes felhívta úgy az érkörtvélyesi, mint a vitkai egyházat, hogy iskolai ügyöket hozzák rendbe. Nevezetesen az érkörtvélyesi egyházat, hogy az iskolai évet pontosan nyissa meg, a tanügy előbbvitelére minden lehető tegyen meg. A vitkai egyház hasonlóképen felhivatott, hogy helyettes tanító beállításával az iskoláztatást pontosan teljesítse. A börtvényi fuvardíj elrendeztetett.

Tudomásul szolgál.

80. szám. Olvastatott alábbi jelentés a közpénztár átadásáról:

Jegyzőkönyv.

Felvételett 1918 május hó 17-én a nagykárolyi ref. egyházmegye közpénztárának átadása alkalmával:

Jelen voltak: Berey József esperes, Asztalos Kálmán átadó, Ujlaki Béla átvevő közpénztárnok, Nemes Árpád jegyzőkönyvvezető.

1. szám.

Közpénztári folyó évi számadás lezáratván 21.730 kor. 77 fill. bevétellel; 18.934 kor. 58 fill. kiadással, a maradvány:

2796 kor. 14 fill., azaz Kettőezerhétszázkilenczvenhat korona 19 fill. Ujlaky Béla közpénztárnok kezéhez átadatott, melynek hiánytalan átvételét elismeri.

2. szám.

Átadatott a Veress Ferencz alap, mely eddig a Fábianházai hitelszövetkezet 201. számú könyvecskéjében volt elhelyezve, ezen könyv tanúsága szerint az alapítvány 1531 kor. 49 fill., azaz Egyezeröt-százharminczegy korona 49 fillér melynek hiánytalan átvételét, átvevő elismeri.

3. szám.

Megvizsgáltatott a közalapi számadás, melyben 8. sorszám alatt a folyó évi bevétel 160 kor. 80 fill. azaz Egyszázhatvan korona 80 fillér

mely összeg átvételét Ujlaky Béla hasonlóképen elismeri.

4. szám.

Átadattak még a következők:

1. Pénztári napló 1916. évről.
2. Pénztári napló 1917. évről.

3. Közpénztári kimutatás 1916. évről és 1917. évi költségelőirányzat egy füzetben.

4. Közpénztári kimutatás 1917. évről.

5. Mintegy 150 drb keresztelési jegy.

6. 1918. évi közpénztári és közalapi nyugták és naplók.

7. Egy kötet régebbi közpénztári számadási főkönyv.

8. Egy kötet régebbi közalapi esperesek naplója.

9. Egy csomag régebbi vegyes irat.

10. Egy drb közpénztári pecsétnyomó.

11. Egy Wertheim-szekrény, mely azonban jelenleg elszállítható nem volt. A szekrény egyik kulcsa átadatott, a másik az esperesi hivatalban van letéve.

Kmf.

Nemes Árpád,
jkv. vezető.

Berey József,
esperes.
Asztalos Kálmán.
Ujlaky Béla.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

81. szám. Esperes úr jelenti, hogy a népiskolai könyvtárra vonatkozó jelentést több egyház nem küldötte be.

Közgyűlés, midőn a jelentést tudomásul veszi, a jelentést nem küldött egyházakat 4--4 kor. birságnak a közpénztárba való befizetésére kötelezi s fegyelmi terhe alatt elrendeli, hogy jelentésüket esperesi hivatalhoz eljuttassák, hogy az összesített kimutatás október 20-ig az egyházkerületre felküldhető legyen.

82. szám. Az egyházak történetét a lelkészek tulnyomó része nem küldötte be. A beküldést hátráltatja a háború okozta egyéb elfoglaltság és a világitó anyag hiánya.

Közgyűlés méltányolja az okokat, me-

lyek gátlólag léptek fel s egyben pártolja azon óhajtást, hogy a beküldés határideje 1919 július 1-ben állapíttassék meg. Ezen határozat jóváhagyását kéri egyházkerületi közgyűléstől.

83. szám. Olvastatott a hevesnagykunsági egyházmegye részvétíráta, melyet nh. Asztalos György volt nagykárolyi lelkész és kiérdemült esperes halála alkalmából intézett egyházmegyénkhez.

Közyűlés a részvétért köszönetet mond s erről jegyzőkönyvi kivonatban tudatja a hevesnagykunsági egyházmegyét.

84. szám. Nagy Károly erdélyi püspök a megválasztása alkalmából küldött jó kíváratért köszönetét kifejezi.

Közyűlés tudomásul veszi.

85. szám. Olvastatott Püspök úr 4518—918. sz. a. körlevele, mely közli a vall. és közokt. miniszter rendeletét, hogy a tanulók személyi adatai az állami anyakönyv adatai szerint vezetendők be.

Közyűlés a jelzett rendelkezést tudomásul veszi és felhívja az iskolaszékeket, hogy ahoz alkalmazkodjanak.

86. szám. Egyházkerületi közgyűlés 142—1918. sz. a. határozatában köszönetét nyilvánítja azon lelkészeknek, kik a tanító nélkül maradt iskolákban tanítottak vagy tanítanak.

Tudomásul szolgál.

87. szám. Egyházkerületi közgyűlés 124—918. sz. a. határozatában felhívja az egyes egyházakat, használják fel az egyháztagok jobb anyagi helyzetét s főképpen a pénzbőséget arra, hogy vagy közadakozás, vagy kivetés útján rendezzék adósságaikat.

Közyűlés a maga részéről is hathatósan buzdítja a vezetőket és egyháztagokat,

használják fel a pénzbőséget, a pénz olcsóságát, meglevő terheik kifizetésére.

88. szám. Egyházkerület felhívja a tőkesegélyt nyert egyházakat, hogy a nyert segélyt vagy vegyék fel, vagy ha nincs reá szükségük, mondjanak le arról.

Közyűlés ily értelmű eljárásra hívja fel az érdekelt egyházakat.

89. szám. Olvastatott egyházkerületi közgyűlés 519—918. számú határozata, mely elrendeli, hogy ahol az istentisztelet előtt a gyülekezeti tagok kántori vezetés nélkül való éneklése szokásban volt, ezen szokás megszüntetessék s helyébe magános bibliai olvasás, vagy az énekes könyvben levő imádságok szerint való elmélkedés ajánltassék s hozassék szokásba.

Közyűlés tisztelettel kéri kerületi közgyűlést, tekintsen el egyházközségeinkkel szemben a hozott határozatától. A templomi éneklés egyházainkban bárha nem művészi is, de semmiképpen nem botrányt okozó, sőt fokozza, ébrentartja az egyszerű egyháztagok buzgóságát.

A bibliaolvasást azért sem ajánlhatjuk, mert templomaink rossz világítása mellett teljesen lehetetlen a legtöbb helyen.

90. szám. Egyházkerületi közgyűlés az ismétlődő iskolások hitoktatását szigorúan elrendeli s az egyházakat a hitoktatói díj fizetésére elkötelezi.

Az egyes egyházak a rendelet betartására felhívatnak.

91. szám. Az új tanítói díjlevelek beadási határidejét egyházkerületi közgyűlés 1919. év december 31-ben állapítja meg.

Tudomásul szolgál.

92. szám. Egyházkerület 162—918. számú határozatában közgyűlésünknek a zsinati képviselők választása tárgyában hozott határozatát a zsinat elé terjeszti.

Tudomásul szolgál.

93. szám. A jármii egyház kéri közgyűlés jóváhagyását a lelkész és egyházközség használatában levő földek telekkönyvi számának kiigazítására nézve, valamint a lelkészi és tanítói telek között levő terület kettéosztására nézve.

Közgyűlés a kérelmet teljesíti s hozzájárul, hogy a telekkönyvi kiigazítás a kérvényben jelzett módon megtörténjék s a kettéosztás a bemutatott vázrajz szerint eszközöltessék.

94. szám. Nagydobosi egyházközség bemutatja közgyűlésünk 28—1918. sz. a. kelt határozatnak megfelelően eladott ingatlanokra vonatkozó 16 db adásvételi szerződést az eladásra vonatkozó jegyzőkönyvekkel.

Közgyűlés a bemutatott szerződéseket megerősíti. Felhívja azonban egyházközségséget, hogy a befolyó vételárat takarékpénztárilag kezelje, annak jövedelmét számadásában nyilvántartsa s felhasználása egyházmegyei jóváhagyást igényel.

95. szám. A nagykárolyi egyház presbyteriuma jelenti, hogy hadbavonult kántortanítója helyettesítése többszöri pályázat hirdetésével sem sikerült, kéri tehát, hogy az egyház súlyos pénzügyi helyzetére tekintettel, a kántortanítói állás a háború végéig betöltetlen maradjon.

Közgyűlés a kérelmet teljesíti.

96. szám. A tárgyalásra kitűzött ügyek elintézését nyertek, elnöklő gondnok a jelenlevők érdeklődését megköszönve, a közgyűlést berekesztette.

K. m. f.

Fóris Lajos,
e. m. l. főjegyző.

Hitelesítetett Nagykárolyban, 1918 szeptember 24-én.

Berey József,
esperes.
Havas Gyula.

Bírósági ügyek:

97. szám. A nagykarolyi ref. egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság 1918 szept. 18-án Mátészalkán tartott ülésében a laskodi presbyterium panaszára Fekesházy Jenő paraszniai lelkészt fedésre és a költségek megfizetésére ítélte.

Az ítéletben panaszlott megnyugodott.

98. szám. A Szigethy Gyula gebei lelkész és Gyöngyössy András gebei tanító ellen panaszló Jenei József és Papp Miklós gebei egyháztagok panaszukkal elutasítottak s a költségek megfizetésében elmarasztaltatnak.

99. szám. A nagykarolyi lelkészválasztás ügyében beadott panasz nem nyert beigazolást. felebbezők elutasítottak, a költségek megfizetésére elköteleztetnek s Gönczy Sándor választása megerősítettik.

100. szám. Kürthy Károly nagykarolyi s. lelkész ügyében az ügyész a vádat elejtette így a bíróság felmentő ítéletet hozott.

101. szám. Király Pál vitkai h. lelkészt a bíróság feddésre ítélte.

Az ítéletben megnyugodott.

102. szám. Mátészalkai adófelebbezés ügyében presbyterium határozata megerősítettett.

Kmf.

Fóris Lajos,
bíróági jegyző.

TÁRGYMUTATÓ.

54. szám.	Megnyitás	Lap
55.	Megalakulás	4
56.	Jegyzőkönyv hitelesítő	4
57.	Távollévők bejelentése	5
58.	Fóris Lajos lelkészi főjegyző eskütétele	5
59.	Esperesi jelentés	5
60.	Gondnok üdvözlése 20 éves pályafutása alkalmából	8
61.	A nagykarolyi egyház 50%-os pótdó kivetése	9
62.	Gyámpénztár 3500 kor. hadikölcsön jegyzése	9
63.	Tóth Sándor, Korossy Juliánna, Varga Ella megerősítése	9
64.	Számvevőszék jelentése	9
65.	Tanügyi határozatok	11
66.	Kerületi képviselők választása 1919-re	11
67.	Szamosszegi Arday-féle telekeladás nem engedélyeztetik	11
68.	Királydaróczi telekeladás véleményeztetik	12
69.	M. Szabó Miklós indítványa terményfizetés ügyében	12
70.	M. Szabó Miklós indítványa lelkészi özvegyek segélyezése tárgyában	13
71.	Ignéczy Sándor lemondása körlátogatásról	13
72.	Ref. sajtóegyesületbe belépés és 200 korona részvényjegyzés	13
73.	Gebei hadikölcsön	14
74.	Kürthy Károly felebbezése	14
75.	Erdős Endre felebbezése	14
76.	Új tanítói díjlevelek	15
77.	Ref. segélyegyleti kérvények	15
78.	Krszentmiklós kérvénye segélyért	15
79.	Esperes jelent 20/1918. számra	15

80. szám	Közpénztár átadása	Lap- 16
81. "	Népiskolai könyvtár ügyében határozat	17
82. "	Egyházak története felterjesztésében halasztás kérés	17
83. "	A heves-nagy-kunsági e. m. részvéte	18
84. "	Nagy Károly püspök köszönete	18
85. "	Tanulók személyi adatai ügyében püspöki leirat	18
86. "	Egyházkerület köszönete	18
87. "	124—1918. sz. ker. határozat adósság törlesz- tésre	18
88. "	Felhívás a tőkesegélyt nyert egyházakhoz	19
89. "	Istenisztelet előtti éneklés megengedése iránt kérvény	19
90. "	Ismétlő iskolások vallásoktatása	19
91. "	Új tanítói díjlevelek beadási határideje 1919 december 31.	19
92. "	Zsinati képviselők választása ügyében kerületi határozat	20
93. "	Jármi-i egyház telekkönyvi kiigazítása	20
94. "	Nagydobosi telekhely eladás	20
95. "	Nagykárolyi ref. iskola szünetelése	20
96. "	Gyűlés berekesztése	21
97—102. szám.	Bírósági ügyek	22